

RØROS KOMMUNE

Tekniske områder

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge
c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Røros, 21.09.2017

Vår ref.
17/1050-3

Løpenr.
9414/17

Arkivkode
K47 &13

Saksbehandler
Berit Østbyhaug 95295955

Deres ref.

HØRINGSUTTALELSE - REVIDERT FORVALTNINGSPLAN FOR ROVVILT I REGION 6 MIDT-NORGE

Rovviltnemnda i region 6 har i brev datert 21.06.17 sendt revidert forvaltningsplan for rovvilt på offentlig høring. Høringsfristen er satt til 22.09.17. Den første forvaltningsplanen ble vedtatt i 2006.

Ved revidering av forvaltningsplanen har rovviltnemnda bl.a. lagt til grunn internasjonale avtaler som Norge har ratifisert, norsk lovgivning, rovviltforliket (juni 2011), landbruksmeldinga (2016-17) og Stortingsmelding om reindrift (2017). Dette gir de ytre rammene for rovviltforvaltninga på nasjonalt og regionalt nivå, og innenfor disse rammene er det mange hensyn som skal ivaretas.

Landbruksforvaltningens høringsuttalelse:

Røros og Holtålen kommuner har betydelige beiteressurser i utmarka som landbruket og reindriftsnæringa nytter. Informasjon fra Nibio viser at disse kommunene innehar stort utmarksbeiteverdier pga. sin beliggenhet, geologi og topologi. Derfor innehar utmarka her et betydelig beitepotensiale, og er grunnlag for ett av landets beste utmarksbeiteområde (føreheter pr arealehet). I disse kommunene beiter det flere tusen sau og lam samt storfe bestående av kalver, ungdyr og sinkyr. I tillegg er disse områdene midt i kalvingsland for reinbeiteområdene Riast/Hylling og Esand, samt er det sentrale sommerbeitet til disse. Beitenæringene representerer derfor betydelige verdier for disse kommunene og distriktet. Økende rovviltstammer sørger dessverre for økende konflikt med beitenæringene og med konsekvenser som store tap av husdyr og tamrein med følger som negative driftsregnskap.

Det er satset stort for at fjellandbruket skal kunne danne grunnlag for matproduksjon. Utnyttelse av utmarksressursene som beite vil derfor være avgjørende for denne satsingen. Utmarksbeitet i disse områdene vil danne grunnlag for effektive og driftsøkonomiske produksjoner. Faren for rovdyrtap vil hindre satsinger og dagens erstatningsordninger sørger for at bedriftenes driftsresultater raskt blir negative.

Jerv:

Post/besøksadresse
Bergmannsg. 23
7374 RØROS
Tlf.: 7241 9400

Org.nr: NO 939 898 743 MVA
Bankgiro: 4280.05.23022
Postgiro: 0801.59.20301
postmottak@roros.kommune.no

*Pulsen
i fjellet*

Rørørs kommune

I dag ligger hele Holtålen og Rørørs kommuner innenfor det som er definert som forvaltningsområde for jerv. Dette er i revidert plan foreslått justert slik at hele Forollhogna blir tatt ut av forvaltningsområdet. Dette betyr at for disse kommunene vil alt areal som ligger sør og vest for FV 30 bli tatt ut og dermed heller ikke inngå i området med mål om yngling i region 6. Dagens forvaltningsregime for jerv i Forollhogna der det er prioritert beiteområde i Hedmark og yngleområde for jerv i S-Trøndelag skaper store utfordringer både for rovviltforvaltninga og for beitenæringa. Derfor bør hele dette området både i Hedmark og S-Trøndelag få felles status med tanke på forvaltning av jerv.

NINA-rapport 1123 er det konkludert med bl.a. følgende:

1. Det vil ikke ha dramatiske effekter for genflyten mellom den skandinaviske hovedpopulasjonen og den mer isolerte sørvestlige delpopulasjonen av jerv.
2. Det er nok rom innenfor den gjenværende sonen til at S-Trøndelag kan oppfylle sitt mål om 3 årlige ynglinger. Dette kan føre til lokalt høyere tettheter som kan øke konfliktnivået til beitenæringene.
3. Forollhognaregionen ligger innen et nettverk av vernede områder med ulike verneformål, som inkluderer både bevaringen av et intakt fjelløkosystem og et kulturlandskapsområde med høy biodiversitet. Å oppnå begge disse målene vil kreve en ny tilnærming som tillater både jerv og en økning av antallet beitende storfe i området.
4. Mangelen på koordinering mellom forvaltningssoner på tvers av fylkesgrenser i Forollhogna skaper en vanskelig situasjon for alle involverte parter. Det er sterkt anbefalt at endringer i forvaltningen av jerv blir koordinert mellom de tre forvaltningsregionene som har jerv i Sør-Norge. Høringsforslaget kan bidra til å skape konfliktnivå internt i beitenæringen. Dette kan få uønska konsekvenser som vi hittil ikke har sett.

Videre sier denne rapporten at eksisterende data indikerer at det er et potensiale for å øke tettheten av husdyr i området, og at en økning i antall husdyr (spesielt storfe) faktisk er nødvendig for å oppnå målene om å bevare dette biodiversitetsrike kulturlandskapet. Det betyr at skal verneverdiene i Forollhogna opprettholdes er det nødvendig å øke beitetrykket i området. Dette lar seg vanskelig kombinere med at deler av området skal være definert som yngleområdet.

Ved å omdefinere Forollhogna-området fra forvaltningsområde for jerv til prioritert beiteområdet vil området med mål om yngling bli redusert med ca. ¼ i S-Trøndelag. Dette vil selvsagt kunne føre til høyere konfliktnivå i den gjenværende delen av forvaltningsområdet for jerv, under forutsetning av at 1 eller flere jerveynglinger er forutsatt lagt til Forollhogna. Det er i gjeldende forvaltningsplan ikke lagt slike føringer, og det betyr at allerede i dag kan ynglemålet bli oppfylt i sin helhet i de østlige delene av forvaltningsområdet.

Vi vet at bestandsovervåkinga av jerv, som baseres på dokumenterte ynglinger er utfordrende og veldig avhengig av vær og føre. Vi har hørt fra de som gjennomfører yngleregistreringene at under gunstige forhold regner de med å finne og dokumentere om lag 80 % av alle ynglene, mens under vanskelige forhold så blir under halvparten av ynglingene dokumentert. Det er derfor viktig å sikre tilstrekkelig ressurser til overvåking slik at flest mulig av jerveynglingene blir dokumentert. Dette vil virke konfliktdempende og føre til at belastningen ikke blir større i det som nå foreslås som forvaltningsområde for jerv.

Gaupe

Det er ikke foreslått endringer av forvaltningsområdet for gaupe i høringsutkastet, dvs. at sørlige deler av Holtålen samt hele Rørørs ligger utenfor foreslått forvaltningsområdet for gaupe. Selv om

Røros kommune

det dukker opp gaupeskadener med jevne mellomrom så har ikke gaupa vært en stor skadegjører i de øvre delene av Gauldalen de siste åra. Det skal da også bemerkes at gaupebestanden ikke har vært spesielt stor, selv om det sist vinter ble felt 3 gauper i Holtålen. For gaupa fungerer ordinær jakt, dvs. kvotejakt bra som et bestandsregulerende virkemiddel.

For Røros kommune er det positivt at det foreslås å innføre kvotefri jakt på gaupe innenfor kommunen. Dette vil være et konfliktdempende tiltak uten at det vil ha nevneverdige negative konsekvenser for bestandsutviklinga. Det bør imidlertid vurderes om ikke også de delene av Holtålen og som grenser mot Røros bør innlemmes i det kvotefrie området. Topografisk er dette arealet tilnærmet identisk med Røros og vil ellers bli liggende som ei øy mellom området med kvotefri jakt på Røros og forvaltningsområdet for gaupe på de øvrige arealene i Holtålen.

Bjørn

I dag er forvaltningsområdet for bjørn i sin helhet lagt til de nordlige deler av Nord-Trøndelag, og det forslås ingen store endringer på dette i høringsforslaget. Derimot har det tidligere vært spilt inn et ønske om å flytte ei bjørneyngling sørover til Røros-området for å redusere rovdyrbelastninga i de nordlige og indre delene av Trøndelag. Dette spørsmålet ble også vurdert i NINA-rapport 1123 med følgende konklusjon:

«Den første oppgava var å vurdere potensialet i, og konsekvensene av, en eventuell flytting eller endring i yngleområdet for bjørn i regionen. Evalueringen konkluderte med at det var urealistisk å forvente at reproduserende binner vil etablerer seg i andre områder enn det nåværende yngleområdet i Nord-Trøndelag, på grunn av den lave spredningsevnen hos binner og fordelingen av prioriterte beiteområder i naboregionen. Selv om en fikk reproduserende bjørn i et eventuelt nytt område, vil en slik endring ha flere negative konsekvenser: (1) Det vil ta lenger tid å nå det regionale bestandsmålet. (2) Populasjonen i et eventuelt nytt område vil være mindre stabil. (3) Konflikten med husdyr vil øke fordi nye beiteområder blir eksponert for bjørn, og en ikke fullt ut kan dra nytte av tapsforebyggende og konfliktdempende tiltak som er gjennomført eller er under gjennomføring i tilknytning til det eksisterende yngleområdet.»

Vi stiller oss bak denne vurderinga og kommenterer derfor ikke problemstillinga ut over dette.

Kongeørn

Kongeørna er i en del områder en undervurdert skadegjører, og det er derfor veldig positivt at det har vært gjennomført forskningsprosjekter der dette blir satt fokus på. Reindriftsnæringa mener at kongeørn er en betydelig skadegjører fra kalvingsperioden og utover sommeren. Dette er erfaringsbasert kunnskap som er viktig å ta med seg når en framover skal revurdere forvaltningsregimet for kongeørn. Fra Forollhogna villreinområde vet vi også fra de 2 siste åra, der reinskalvinga har blitt fulgt tett av fjelloppsynet og NINA, at det er registrert til dels stor aktivitet av ørn i og rundt fostringsflokkene. I dag er det ingen forvaltning av kongeørn i den forstand at det ikke er noen bestandsregulerende tiltak. I de områdene der kongeørn blir dokumentert å være en betydelig skadegjører for beitenæringene (rein, sau og lam) må det kunne iverksettes tiltak som reduserer skadepotensialet.

Skadefelling

Røros og Holtålen kommuner er sammen med 7 andre kommuner med i det interkommunale samarbeidet Skadefelling av bjørn, jerv, ulv og gaupe i S-Trøndelag som har eksistert i 10 år. Vi ser at skadefelling i løpet av beitesesongen er veldig krevende og legger beslag på store ressurser.

Rørøros kommune

Det er ønskelig at skadegjørere tas ut så raskt og effektivt som mulig, men dette er i praksis vanskelig i barmarksperioden. Det er derfor ønskelig at slike uttak gjøres forebyggende i forkant av beitesesongen innenfor kalvingsområdene til reindrifta og i prioriterte beiteområder. Vi er klar over at dette i stor grad avhenger av nasjonale føringer og politikk, men det er ønskelig at rovviltneemnda fortsatt jobber aktivt med dette og at forvaltningsplanen også sier noe mer konkret om akkurat dette spørsmålet i den grad det er mulig.

Det er foreslått i høringen at det skal være lavere terskel for skadefellingstillatelser før 15. juni. Vi mener dette bør gjelde for hele beitesesongen, da det kan være betydelig antall sau/lam i utmarka fram tom. 15. september.

Vi håper våre innspill kan tas inn vurderingen til ny forvaltningsplan for rovvilt.
Lykke til!

Med hilsen

Berit B. Østbyhaug
Landbrukssjef i Os, Rørøros, Holtålen kommuner